

Analiza trendów hospitalizacji u pacjentów z reumatoidalnym zapaleniem stawów i zespołem Sjögrena

Streszczenie w języku polskim

Choroby autoimmunologiczne tkanki łącznej, takie jak reumatoidalne zapalenie stawów (RZS) i zespół Sjögrena (SjD), stanowią istotne wyzwanie dla współczesnej medycyny ze względu na ich przewlekły przebieg, wielonarządowe powikłania oraz konieczność długotrwałego leczenia. Postępy w terapii tych schorzeń na przestrzeni dekad przyczyniły się do znacznej poprawy rokowania, jednak nie wyeliminowały poważnych konsekwencji wynikających z ich przebiegu oraz współistniejących chorób. Celem niniejszej rozprawy jest kompleksowa analiza tych zagadnień poprzez trzy powiązane tematycznie prace obejmujące historię leczenia RZS, hospitalizacje pacjentów z RZS w oddziałach intensywnej terapii oraz trendy hospitalizacji chorych na SjD w Polsce.

Pierwsza praca, "***Evolving strategies in the treatment of rheumatoid arthritis: a historical perspective***", przedstawia ewolucję terapii reumatoidalnego zapalenia stawów od starożytnych metod leczenia po nowoczesne terapie celowane. Na przestrzeni wieków podejście do leczenia RZS ulegało istotnym zmianom – od niezwyfikowanych praktyk medycznych po strategię ukierunkowaną na hamowanie procesów zapalnych i modulację układu odpornościowego. W XX wieku wprowadzono konwencjonalne syntetyczne leki modyfikujące przebieg choroby (csDMARDs), w tym metotreksat, który stał się złotym standardem leczenia. Kolejne przełomy nastąpiły w XXI wieku wraz z rozwojem biologicznych leków modyfikujących przebieg choroby (bDMARDs) oraz celowanych syntetycznych leków modyfikujących przebieg choroby (tsDMARDs). Współczesne badania koncentrują się na medycynie precyzyjnej, wykorzystującej biomarkery i nowe strategie immunomodulacyjne, co daje nadzieję na dalszą poprawę skuteczności terapii RZS.

Druga praca, "***Hospitalizations of Patients with Rheumatoid Arthritis in Polish Intensive Care Units or Cardiac Intensive Care Units in 2011-2021 - Population Study***", podejmuje temat hospitalizacji pacjentów z RZS wymagających leczenia w Oddziałach

Intensywnej Terapii (OIT) i Oddziałach Intensywnej Opieki Kardiologicznej (OIOK). Analiza 3066 hospitalizacji wykazała rosnącą liczbę przyjęć, ze szczególnym wzrostem w 2021 roku, co mogło być związane z pandemią COVID-19. Istotną obserwacją były wysokie wskaźniki śmiertelności w OIT/OIOK(39,1%), szczególnie wśród pacjentów z chorobami układu pokarmowego (58,5%) oraz zaburzeniami endokrynologicznymi/metabolicznymi (61,5%). Kluczowymi czynnikami ryzyka zgonu były: starszy wiek oraz nagły tryb przyjęcia, co podkreśla znaczenie wczesnej interwencji i optymalizacji leczenia pacjentów z RZS. Wyniki tej analizy wskazują na konieczność lepszego monitorowania chorych na RZS w celu zapobiegania ciężkim powikłaniom wymagającym intensywnej terapii.

Trzecia praca, ***"Trends in Initial Hospitalizations of Patients with Newly Diagnosed Sjögren's Disease in Poland Between 2012 and 2023: A Retrospective Data Analysis"***, rozszerza analizę hospitalizacji na pacjentów z zespołem Sjögrena. Choroba ta, podobnie jak RZS, ma podłoże autoimmunologiczne, jednak jej dominującą manifestacją jest przewlekłe zapalenie gruczołów egzokrynnych, prowadzące do suchości błon śluzowych. Badanie obejmujące 13 999 hospitalizacji ujawniło, że kobiety stanowiły 90,3% hospitalizowanych, a średni wiek wynosił 57 lat. Odnotowano zmienność liczby hospitalizacji na przestrzeni lat, ze spadkiem w 2020 roku (prawdopodobnie w związku z pandemią COVID-19) oraz ponownym wzrostem w latach 2021-2023. Najczęstszymi współistniejącymi schorzeniami były choroby układu mięśniowo-szkieletowego (17,8%), sercowo-naczyniowego (16,6%) oraz endokrynologiczne (13,6%). Podobnie jak w przypadku RZS pacjenci hospitalizowani w trybie nagłym oraz osoby starsze wykazywały istotnie dłuższy czas hospitalizacji. Badanie to podkreśla konieczność poprawy diagnostyki i leczenia SjD w warunkach ambulatoryjnych, aby ograniczyć potrzebę hospitalizacji i poprawić jakość życia pacjentów.

Łącząc te trzy prace, można wyciągnąć wnioski dotyczące chorób autoimmunologicznych o różnym stopniu układowej manifestacji. Historia leczenia RZS pokazuje dynamiczny rozwój strategii terapeutycznych, które wpływają nie tylko na kontrolę samej choroby, ale także na zmniejszenie ryzyka powikłań mogących prowadzić do hospitalizacji i intensywnej terapii. Jednocześnie analiza hospitalizacji pacjentów z RZS i SjD ukazuje, że mimo postępu medycznego pacjenci z chorobami autoimmunologicznymi pozostają grupą szczególnie narażoną na poważne powikłania i wielochorobowość. Wyniki tych badań wskazują na konieczność wdrażania strategii prewencyjnych, wczesnej diagnostyki,

ściśłego monitorowania pacjentów oraz interdyscyplinarnego podejścia w leczeniu schorzeń reumatycznych.

Zintegrowane podejście do leczenia i monitorowania pacjentów z chorobami autoimmunologicznymi jest kluczowe dla dalszej poprawy wyników leczenia i ograniczenia potrzeby hospitalizacji. Dalsze badania powinny skupić się na ocenie skuteczności nowych strategii terapeutycznych, ich wpływu na częstość hospitalizacji oraz opracowaniu narzędzi predykcyjnych pozwalających na wczesną identyfikację pacjentów wysokiego ryzyka.